

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD KAŠTELA

PRIJEDLOG
ODLUKE O ODREĐIVANJU MJERA ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNOG
DOBRA OD LOKALNOG ZNAČENJA – PODRUČJA BIRNJA, BIRANJŠTINE I
VILAJE

- PREDLAGATELJ:** Gradonačelnik
- IZVJESTITELJI:** Antonia Kljaić
pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti i opće
poslove
- Ivan Šuta
ravnatelj Muzeja grada Kaštela
- MATERIJAL**
IZRADIO: Upravni odjel za društvene djelatnosti i opće poslove
- Duje Kulušić
- AKTI:**
1. Zaključak
 2. Nacrt prijedloga Odluke o određivanju mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra od lokalnog značenja – područja Birnja, Biranjštine i Vilaje

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
GRAD KAŠTELA
Gradonačelnik

KLASA: 612-01/26-01/0003
URBROJ:2181-4-1/1-26-5

Kaštel Sućurac, 12. lipnja 2026.

Na temelju članka 58. Statuta Grada Kaštela („Službeni glasnik Grada Kaštela“, broj 9/09 , 8/11, 6/13, 8/13-ispravak,10/14, 14/16, 6/18, 3/20, 5/21, 13/21-pročišćeni tekst i 24/23) Gradonačelnik Grada Kaštela donosi

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog Odluke o određivanju mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra od lokalnog značenja – područja Birnja, Biranjštine i Vilaje.
2. Prijedlog Odluke iz točke 1. ovog Zaključka upućuje se Gradskom vijeću Grada Kaštela na razmatranje i usvajanje.
3. Izvjestitelji na sjednici Gradskog vijeća su Antonia Kljaić, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti i opće poslove i Ivan Šuta, ravnatelj Muzeja grada Kaštela.

Gradonačelnik

Denis Ivanović, dipl.ing.

Dostaviti:

1. Predsjednik Gradskog vijeća
2. Upravni odjel za društvene djelatnosti i opće poslove
3. U omot spisa

Skeniranjem ovog QR koda, sustav će vas preusmjeriti na stranice izvornika ovog dokumenta, kako biste mogli provjeriti njegovu autentičnost i vjerodostojnost. Njegova vjerodostojnost u ovom digitalnom obliku, valjana je i istovjetna potpisanom dokumentu u fizičkom obliku.

Dokument je elektronički potpisan sukladno uredbi (EU) broj 910/2014.

Potpisnik: Denis Ivanović, GRAD KAŠTELA

Datum: 12.06.2026 08:02:29

Certifikat: 244876f976b1f683348cd76e41559e8de0c000b9

Izdavatelj: CN=KIDCA; O=AKD d.o.o.; C=HR

Hash: SHA384 ECDSA RSA

Na temelju članka 22. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 145/24 i 151/25) te sukladno točki 3. Odluke Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija (KLASA:612-08/26-12/0086; URBROJ:532-06-02-02-02/1-26-2) od 13. ožujka 2026. (u daljnjem tekstu Odluka) i članka 43. Statuta Grada Kaštela („Službeni glasnik Grada Kaštela“, broj 9/09, 8/11, 6/13, 8/13-ispravak, 10/14, 14/16, 6/18, 3/20, 5/21, 13/21-pročišćeni tekst i 24/23), Gradsko vijeće Grada Kaštela je na _____ sjednici održanoj _____ godine donijelo

ODLUKU

o određivanju mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra od lokalnog značenja – područja Birnja, Biranjštine i Vilaje

Članak 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se mjere zaštite za područje Birnja, Biranjštine i Vilaje obuhvaćeno Odlukom.

Unutar obuhvata definira se Zona A (zona stroge zaštite) koja obuhvaća uži lokalitet Biranj s pripadajućom utvrdom i arheološkim strukturama. Granice obuhvata Zone A čine sastavni dio ove Odluke i prikazane su u Kartografskom prikazu koji je njezin sastavni dio.

Zona B obuhvaća područje izvan Zone A, a obuhvaćeno je Odlukom.

Članak 2.

Lokalitet Biranj utvrđuje se kao prioritetna zona konzervatorske zaštite. Unutar Zone A dopušteni su isključivo radovi na konzervaciji, restauraciji, prezentaciji i arheološkim istraživanjima uz izravan nadzor nadležnog Konzervatorskog odjela. Zabranjuje se svaka nova gradnja ili zahvat koji mijenja povijesnu supstancu ili integritet utvrde i svetišta.

Članak 3.

Postojeći pristupni put izravno ugrožava i devastira bedeme utvrde na Birnju, stoga će se izraditi odgovarajuće tehničko rješenje prometne povezanosti lokaliteta Biranj. Novim rješenjem bi se izmjestila kolna komunikacija s arheoloških struktura (bedema) kako bi se spriječila daljnja devastacija i omogućila restauracija i konzervacija bedema.

Članak 4.

Unutar cijelog obuhvata definiranog Odlukom (Zona A i Zona B) zabranjuje se izgradnja polja solarnih elektrana, vjetroelektrana, postavljanje antenskih stupova i ostalih sličnih naprava za vođenje infrastrukturnih koridora, otvaranje novih kamenoloma ili pozajmišta materijala. Zabranjuje se odlaganje materijala s građevinskih iskopa (zemlja, šuta, kamen), kao i bilo kakvo nasipavanje i ravnjanje terena donesenim materijalom. Zabranjuje se "melioracija krša" teškom mehanizacijom (mljevenje kamena).

Članak 5.

Postojeći suhozidi, međe i trase starih puteva moraju se čuvati u izvornom obliku. Obnova je dopuštena samo tradicijskom tehnikom "na suho". Sve prapovijesne gomile i gradine moraju se čuvati *in situ*. Svaki zemljani rad podliježe obveznom arheološkom nadzoru.

Članak 6.

Utvrđuje se visoka povijesna i arhitektonska vrijednost sačuvane vojne infrastrukture iz Drugog svjetskog rata (talijanski bunker, promatračnice, rovovi i popratni vojni objekti) na području Birnja i šireg obuhvata Biranjštine. Zabranjuje se rušenje ili bilo kakva devastacija navedenih objekata, neovisno o trenutnom stanju objekata.

Članak 7.

Grad Kaštela će u roku od 12 mjeseci pokrenuti izradu Cjelovitog elaborata inventarizacije kulturne i prirodne baštine (tzv. "nulto stanje"). Elaborat mora sadržavati precizno GIS mapiranje svih suhozida, lokava, speleoloških objekata, gomila i prirodnih staništa unutar obuhvata. Za lokalitet Biranj (Zona zaštite A) potrebno je izraditi konzervatorski elaborat usklađen sa smjericama Stručnog elaborata za organizaciju Arheološkog parka Kozjak.

Članak 8.

Nadzor nad provođenjem ove Odluke provode komunalno redarstvo Grada Kaštela, Konzervatorski odjel, JU „More i krš”, te nadležne inspekcije.

Članak 9.

Ova Odluka objavit će se u „Službenom glasniku Grada Kaštela“, a stupa na snagu osmog dana od dana objave.

KLASA:

URBROJ:

Kaštel Sućurac,

Predsjednik Gradskog vijeća
Mario Škopljanac, dip. oec., v.r.

OBRAZLOŽENJE

uz nacrt prijedloga Odluke o odrađivanju mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra od lokalnog značenja – područja Birnja, Biranjštine i Vilaje

Pravna osnova za donošenje:

Članak 22. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 145/24 i 151/25).

Točka 3. Odluke Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija (KLASA:612-08/26-12/0086; URBROJ:532-06-02-02/1-26-2) od 13. ožujka 2026.

Članak 43. Statuta Grada Kaštela („Službeni glasnik Grada Kaštela“, broj 9/09, 8/11, 6/13, 8/13-ispravak, 10/14, 14/16, 6/18, 3/20, 5/21, 13/21-pročišćeni tekst i 24/23).

Svrha donošenja Odluke:

Gradsko vijeće Grada Kaštela je na 5. sjednici održanoj 10. veljače 2026. godine donijelo Odluku o proglašenju područja Birnja, Biranjštine i Vilaje (k.o. Kaštel Lukšić) zaštićenim kulturnim dobrom od lokalnog značenja, a na temelju koje je Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija donijela Odluku o upisu područja Birnja, Biranjštine i Vilaje u Evidenciju dobara od lokalnog značenja koja je sastavni dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Odredbom članka 22. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisano je da zaštitu dobara od lokalnog kulturno-povijesnog i/ili društvenog značenja, koja nisu upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, može proglasiti predstavničko tijelo županije, Grada Zagreba, grada ili općine, ako se nalaze na njihovu području te da navedeno predstavničko tijelo određuje mjere zaštite i očuvanja koje može provoditi i kroz prostorne planove. Sukladno tome ovom Odlukom cilj je definirati mjere zaštite područja Birnja, Biranjštine i Vilaje koje je proglašeno dobrom od lokalnog značenja kako bi se prostor arheološke, vjerske, prirodne i kulturno povijesne baštine zaštitio na ispravan način. Radi se o krajoliku koji je kroz više tisuća godina dugu povijest oblikovao sklad prirodnog i kulturnog i potrebno ga je zaštititi sustavom mjera koje su definirane ovom Odlukom.

Odlukom su definirane dvije zone, od kojih Zona A obuhvaća uži lokalitet Biranj s pripadajućom utvrdom i arheološkim strukturama a predstavlja prioritetnu zonu konzervatorske zaštite dok ostatak zaštićenog područja spada pod Zonu B.